

Aan:

College van Burgemeester en Wethouders,
Postbus 10.000
5580 GA Waalre

Afzender:

<NAAM>

<ADRES>

<POSTCODE, WOONPLAATS>

Onderwerp: Inspraakreactie Omgevingsvisie Waalre

<PLAATS, DATUM>

Geacht college,

Via deze weg wil ik gebruik maken van de mogelijkheid om te reageren op de Ontwerp Omgevingsvisie Waalre 2040. In de omgevingsvisie legt u drie integrale kernopgaven vast: Het versterken van een kwalitatief hoogwaardige woongemeente; Het behouden en versterken van het groene karakter; Werken aan een vitale gemeente. Ik onderschrijf deze kernwaarde van harte, maar zie in de uitwerking van de Omgevingsvisie enkele punten die daarmee in strijd zijn.

Concreet verzoek ik uw college het volgende:

- A. Het “Zoekgebied opwek collectieve duurzame energie” ten noorden van het Gat van Waalre (De Meeris) zoals aangegeven op figuur 10 “Ruimtelijke vertaling kernopgave ‘Behouden en versterken van het groene karakter’” te laten vervallen.
- B. Of – indien u ervoor kiest het zoekgebied te handhaven – expliciet in de Omgevingsvisie aan te geven dat de opwek van collectieve duurzame energie niet kan plaatsvinden met windturbine(s) die hoger zijn dan in de omgeving aanwezige bomen.
- C. Het gebied dat wordt aangeduid als natuurcompensatie in Natuurgebied Dommeldal de Hagt niet aan te duiden als “Ruimte voor verbreding en verduurzaming agrarische activiteiten”, maar aan te duiden met een omschrijving die beter recht doet aan de natuurwaarden die in dit gebied gerealiseerd zijn bij de genoemde natuurcompensatie. Ik doel daarbij specifiek op het gebied dat in bijlage 1 is aangeduid als perceel voor ‘Begrazing’, ‘Bloem- en faunarijk grasland’, ‘Heide’ en ‘Poel’.

Ik verzoek u deze aanpassingen te verwerken in de definitieve Omgevingsvisie, om onderstaande redenen.

1. Het “Zoekgebied opwek collectieve duurzame energie” ten Noorden van het Gat van Waalre is in de RES aangeduid als het meest overlast gevend voor omwonenden van de hele regio.

Het “Zoekgebied opwek collectieve duurzame energie” ten Noorden van het Gat van Waalre maakt onderdeel uit van Zoekgebied 13 in de ‘Regionale Energiestrategie (RES) Metropoolregio Eindhoven’. In tabel 25 van deze PlanMER is aangegeven hoeveel woningen binnen een straal van 1.000 meter van de windturbine af liggen, afgezet naar de omvang van de opgewekte energie van de betreffende locatie.

Voor zoekgebied 13 geldt dat er 1.611 woningen liggen binnen een straal van 1.000 meter vanaf zoekgebied 13. Dit komt overeen met 35,8 woningen die overlast ondervinden per GWh opgewekt energie (zie bijlage 2). Midden in het zoekgebied HTC met ongeveer 12000 werknemers op locatie.

Zoekgebied 13 staat daarmee op eenzame hoogte qua mate van overlast. Na de zienswijzen van gemeenteraden op de zoekgebieden zijn slechts vijf gebieden overgebleven in de concept RES waar gemeenteraden niet negatief staan tegenover windenergie: zoekgebied 2, 13, 15, 25 en 33 (zie bijlage 3). Van deze vijf gebieden staat zoekgebied 25 op de tweede plaats in de concept-RES en heeft slechts 2,5 woningen met overlast per opgewekte GWh.

Windturbines in “Zoekgebied opwek collectieve duurzame energie” ten Noorden van het Gat van Waalre leveren dus 14 keer zoveel overlast op per GWh voor omwonenden dan andere gebieden in de metropoolregio waar duurzame energie met windturbines kan worden opgewekt. Andere gebieden die veel minder overlast opleveren voor omwonenden zijn allemaal komen te vervallen na zienswijzen van de regiogemeenten.

Windturbine(s) in zoekgebied 13 dragen niet significant bij aan de doelstellingen die gesteld zijn voor de transitie nodig voor 2030. Sterker nog indien zoekgebied 13 vervalt voor windenergie is er genoeg ruimte in het bod om de doelstelling te halen.

2. Het “Zoekgebied opwek collectieve duurzame energie” ten Noorden van het Gat van Waalre zal een belemmering vormen voor de geplande woningbouw in Waalre Noord.

Binnen de planMER van de RES Metropoolregio Eindhoven wordt de beoordeling van de mogelijke windturbine opstellingen getoetst binnen 500 en 1.000 meter. Naast het feit dat binnen 1.000 meter van gebied 13 1.611 woningen zich bevinden zal dit binnen niet afzienbare tijd flink groeien aangezien er binnen Waalre-Noord meerdere huizen in aanbouw zijn namelijk: project De Boslaantjes (Heistraat Zuid Fase 1, 65 woningen, “Heide Park” (Heistraat Fase 2, 100 woningen), aan de Zuidzijde van waterplas de Meeris worden appartementen gerealiseerd (project Waderlo, 5 woningen) en Deelgebied de Heuvel aan de oostzijde van de OLV Vrouwedijk (400 woningen). Zie bijlage 5.

3. Het “Zoekgebied opwek collectieve duurzame energie” ten Noorden van het Gat van Waalre bevat een onlangs gerealiseerd vleermuisverblijf.

Onlangs (eind 2019) is in het gebied tussen de A67/A2 en het Gat van Waalre (de Meeris) een vleermuisverblijf gerealiseerd (zie bijlage 4). Het doel hiervan is de biodiversiteit te vergroten en een veilige leefomgeving te bieden aan deze beschermde vleesmuissorten. Een onderzoek van Bundesumwelt Ministerium (BMU) geeft aan dat windturbines een grote slachting veroorzaken onder vleermuizen. Jaarlijks sterven er 250.000 vleermuizen door windturbines in Duitsland.

In de PlanMER wordt dan ook terecht aangegeven dat binnen 200 meter van de vliegroute van vleermuizen geen plaats is voor windturbines (pagina 98 PlanMER). Het is dan vreemd dat het gebied rondom het onlangs gerealiseerde vleermuisverblijf in de Omgevingsvisie aangeduid wordt als zoekgebied voor opwek collectieve duurzame energie met onder andere windturbines.

4. Het “Zoekgebied opwek collectieve duurzame energie” ten Noorden van het Gat van Waalre maakt onderdeel uit van het nog te realiseren Natuurnetwerk Brabant.

Het betreffende zoekgebied voor opwek van collectieve duurzame energie heeft een grote overlap met het Natuurnetwerk Brabant (gerealiseerd en nog te realiseren), zie bijlage 6. De twee van de drie windturbines zijn ingetekend midden in Natuur Netwerk Brabant. In de PlanMER van de RES wordt een weliswaar een uitzondering gemaakt voor windparken langs grootschalige infrastructuur, maar twee van de drie turbines in NNB gebied is geen klein gedeelte!

5. Het “Zoekgebied opwek collectieve duurzame energie” ten Noorden van het Gat van Waalre ligt in het uitzicht van het heidegebied in Waalre Noord.

In de ‘PlanMER grootschalige zon en wind Regionale Energiestrategie (RES) Metropoolregio Eindhoven’ is aangegeven dat Heidegebieden binnen de MRE worden beschouwd als waardevolle landschappen en er staat expliciet “zicht op windturbines op heidegebieden is niet wenselijk” (pagina 76). Vanuit de heidegebieden tussen Aalst en Waalre nabij de scouting Aalst-Waalre zullen de windturbines zeer goed te zien zijn. Dit is strijdig met het uitgangspunt dat in de PlanMER beschreven wordt. Bovendien is dit vreemd omdat hier onlangs een stuk bos gekapt is om plaats te maken voor de ontwikkeling van meer heidegebied.

6. Het “Zoekgebied opwek collectieve duurzame energie” ten Noorden van het Gat van Waalre onderdeel uitmaakt van een gebied dat waar natuurcompensatie heeft plaatsgevonden voor onder andere de Grenscorridor N69 en de woningbouw in Waalre Noord.

Het betreffende zoekgebied voor opwek van collectieve duurzame energie ligt in een gebied waar in de afgelopen jaren veel geïnvesteerd is in natuurcompensatie voor onder andere de Grenscorridor N69 en de woningbouw in Waalre Noord. Als onderdeel hiervan zijn recreatieve fietspaden aangelegd, is een vleermuizenverblijf gerealiseerd, zijn begrazingsgebieden aangelegd voor Schotse Hooglanders, is een heideverbinding aangelegd tussen Meerheide en Meelberg en wordt een natuurbelevingscentrum gerealiseerd. Het is onjuist dat dit gebied in de Omgevingsvisie deels wordt aangeduid als “Ruimte voor verbreding en verduurzaming agrarische activiteiten” en als “Zoekgebied opwek collectieve duurzame energie”. In het betreffende natuurcompensatiegebied vinden immers helemaal geen agrarische activiteiten plaats. En bovendien zal het plaatsen van windturbines de natuur verstoren die juist als compensatie voor andere natuurverstoring is aangebracht. Ook zullen deze windturbines de belevingswaarde van de natuur teniet doen waarvoor de fietspaden en het natuurbelevingscentrum worden gerealiseerd.

7. Het “Zoekgebied opwek collectieve duurzame energie” ten Noorden van het Gat van Waalre ligt veel dichterbij woonwijken dan mogelijk is in omringende landen die aangescherpte normen met betrekking tot afstand van windturbines tot woningen handteren.

De normen voor de plaatsing van windturbines ten opzicht van woningen zijn in Nederland sterk achterhaald en zij aan een actualisatie nodig. Totdat deze actualisatie heeft plaatsgevonden is niet met zekerheid te zeggen dat de plaatsing van windturbines in het betreffende zoekgebied voor opwek van collectieve duurzame energie geen gezondheidsschade oplevert voor de vele woningen in de directe nabijheid. Ter vergelijking: M+P heeft onderzocht welke geluidsnormen gelden voor windturbines in Nederland, Denemarken, Duitsland, Vlaanderen en Wallonië totaal). De minimale afstand van een windpark tot naastgelegen woningen bedraagt respectievelijk 800, 880, 920 en 1050 meter voor Wallonie, Vlaanderen, Duitsland en Denemarken. Bron: M+P en Müller-BBM GmbH, juni 2015: [Rapport: Differences in noise regulations for wind turbines in four European countries, https://www.conforg.fr/euronoise2015/proceedings/data/articles/000575.pdf](https://www.conforg.fr/euronoise2015/proceedings/data/articles/000575.pdf)

8. Zelfs klimaatorganisatie Urgenda geeft aan dat er geen noodzaak is voor windturbines nabij woningen om aan de klimaatdoelstellingen te kunnen voldoen.

Volgens klimaatorganisatie Urgenda is er geen directe noodzaak voor hoge windturbines in de buurt bij dichtbevolkt gebied. Urgenda presenteerde in juni 2021 “Tussen Kolen en Parijs”, een gids waarin zij laten zien dat er regionaal veel meer kan dan wordt gedacht. De gids is bedoeld voor spelers in de regionale energietransitie, waaronder mensen die actief zijn in de RES'en. Met bijvoorbeeld allerlei vormen van kleinschalige zonne-energieprojecten alleen al valt een opbrengst van 57 TWh te realiseren

– veel meer dan de 35 TWh die aan de RES'en gevraagd wordt. Samen met windenergie die er al staat of al is toegezegd en bestaande grote zonnenvelden, zijn we al een heel eind op weg. Er zijn veel oplossingen van zon langs het voetbalveld, tot zon boven fruit en parkeerplaatsen, waar mensen geen bezwaar tegen hebben. Het boek beschrijft ook vele manieren om huizen energieneutraal te maken, wegen naar duurzame mobiliteit en mogelijke besparingen in het MKB. Er kan veel meer dan je denkt, zonder weerstand. Laat je inspireren! Met deze kennis is het onvoorstelbaar dat in de Omgevingsvisie toch nog ruimte geboden wordt voor opwek van energie met grootschalige windenergie in zo'n dichtbevolkt gebied.

9. Er is geen enkel draagvlak voor het plaatsen van windturbines in het “Zoekgebied opwek collectieve duurzame energie” ten Noorden van het Gat van Waalre.

Inmiddels is door ruimt 1.300 inwoners van de woonwijken rondom het zoekgebied voor opwek van collectieve duurzame energie een petitie ondertekend waarin zij aangeven tegen de plaatsing van windturbines zijn in het betreffende gebied. Deze petitie toont aan dat er in de omgeving geen enkel draagvlak is voor de plaatsing van deze windturbines.

10. Er zijn geen wetenschappelijke studies beschikbaar over de gezondheidseffecten van windturbines hoger dan 120 meter en binnen 2 kilometer van omwonenden en daarmee kan de gezondheid van de omwonenden niet gewaarborgd worden.

In de raadsvergadering van 22 juni 2021 is een amendement unaniem aanvaard dat ontwikkelingen voor het opwekken van zon- en windenergie geen schadelijke gezondheidseffecten mogen veroorzaken voor onze inwoners. Op dit moment kan dit niet gewaarborgd worden.

Het RIVM-onderzoek naar de gezondheidseffecten van windturbines waar de overheid naar verwijst is een overzichtsstudie, een literatuurstudie waarbij meer dan 100 onderzoeken worden samengevat. Dit onderzoek gaat uit van opmerkelijk lagere windturbines (35 tot 120 meter) dan vanuit wordt gegaan in de RES. Daarnaast gaan deze onderzoeken veelal over dunbevolkt gebied waar de afstand van de windturbines tot woonhuizen groter is (500 meter tot 10 kilometer) dan binnen zoekgebied 13 waarbij de eerste woning op 370 meter afstand ligt van het zoekgebied.

Een grootscheeps Deens onderzoek waar maar een heel klein deel van de onderzochte bewoners binnen 500 meter van de windturbines woont toont uitgerekend daar een verhoogd risico op hart- en vaatziekten, slapeloosheid en depressie aan, evenals meer gebruik van antidepressiva en slaapmedicatie.

Audioloog Jan de Laat van het ziekenhuis LUMC in Leiden waarschuwt al langer voor windturbines vlak bij woonwijken. Zijn onderzoek schets een lange rij gezondheidsrisico's van al te dichtbij geplaatste windturbines.

Bron:

[\(https://www.parool.nl/amsterdam/artsen-uit-noord-en-ijburg-windturbines-dicht-bij-woongebied-wel-degelijk-riskant~b2f95b17/](https://www.parool.nl/amsterdam/artsen-uit-noord-en-ijburg-windturbines-dicht-bij-woongebied-wel-degelijk-riskant~b2f95b17/)

Bijlage 1

Een totaaloverzicht van de natuurcompensatie in het gebied Dommeldal de Hogt.

Natuurgebied Dommeldal de Hogt wordt een ecologische verbinding tussen de Dommel, de bossen ten noorden van Waalre en de heideterreinen Meerheide en Meerberg. Deze verbinding is voor diverse flora en fauna belangrijk. Het gebied wordt geschikt gemaakt voor de levendbarende hagedis, waardoor ook veel andere soorten hier een plek vinden. Om deze soorten een passende omgeving te bieden, worden stukjes afgegraven en omgevormd naar heide, omgeven door bloem- en kruidenrijke graslanden. De natuurontwikkeling is een proces en zal zich in verschillende stadia ontwikkelen. Onderstaande afbeelding geeft een beeld van de beoogde inrichting, onder andere waar wandel- en fietspaden liggen en waar de Schotse Hooglanders grazen. De kudde wordt in de komende jaren uitgebreid van 5 naar 15 à 20 dieren.

Een overzicht van de inrichting van het natuurgebied Dommeldal de Hogt.

Bron: Nieuwsbrief Waalre Noord – special natuurcompensatie, november2019

Bijlage 2: Overlast per zoekgebied RES

Tabel 25

Samenvattende beoordelingstabel windparklocaties.

Parklocatie	Zoekgebied	OPBR. LEEFOMGEVING					LANDSCHAP			ECOLOGIE					NET			
		Energie-opbrengst (GWh)	Woningen < 500m	Woningen < 1000 m	Woningen < 500 m per GWh	Woningen < 1000 m per GWh	Andere geluidbronnen	Effect op herkomstwaarde	Effect op gebruikswaarde	Effect op belevingswaarde	Natura 2000-gebieden	Natuurnetwerk Brabant	Hotspots	Broedvogels		Wintervogels	Vleermuizen	Overige besch. srt.
Windparklocaties binnen zoekgebieden concept-RES																		
01-1	01	45	22	88	0,5	2,0	0	-	-	-	0	-	0	-	-	-	0	-
01-2	01	45	17	130	0,4	2,9	0	-	-	-	0	-	0	-	-	-	0	0
03-1	03	45	13	294	0,3	6,5	-	0	-	-	0	-	-	-	-	0	-	-
04-1	04	45	24	118	0,5	2,6	-	0	-	-	0	0	-	-	-	0	0	-
07-1	07	45	4	41	0,1	0,9	-	-	-	-	0	-	0	-	-	-	-	-
07-2	07	60	6	31	0,1	0,5	-	-	-	-	0	-	0	-	-	-	0	-
13-1	13	45	6	1611	0,1	35,8	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	0
15-1	15	45	12	45	0,3	1,0	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	0	0
17-1	17	60	24	83	0,4	1,4	0	0	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-
17-2	17	45	9	34	0,2	0,8	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-
17-3	17	45	11	44	0,2	1,0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-
18-1	18	45	13	41	0,3	0,9	0	-	-	-	-	-	0	0	-	-	0	0
19-1	19	45	1	67	0,0	1,5	0	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	0
19-2	19	45	1	6	0,0	0,1	0	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	0
19-3	19	60	4	738	0,1	12,3	0	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-
19-4	19	45	27	369	0,6	8,2	0	-	-	-	-	-	-	0	-	-	0	-
19-5	19	45	35	768	0,8	17,1	0	-	-	-	-	-	-	0	0	0	-	-
02-1	2	45	22	81	0,5	1,8	0	0	-	-	0	-	0	-	-	-	-	-
20-1	20	60	6	97	0,1	1,6	0	-	-	-	-	-	0	-	-	-	0	-
20-2	20	45	7	15	0,2	0,3	0	-	-	-	-	-	-	0	-	-	0	-
20-3	20	60	8	44	0,1	0,7	0	0	-	0	-	-	0	-	-	-	-	0
21-1	21	45	6	35	0,1	0,8	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-
24-1	24	60	16	48	0,3	0,8	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
25-1	25	45	41	112	0,9	2,5	-	0	-	-	-	0	-	-	-	-	0	0
26-1	26	45	9	44	0,2	1,0	0	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0	0
29-1	29	60	2	18	0,0	0,3	0	-	-	-	0	-	0	-	-	-	0	-
29-2	29	60	9	26	0,2	0,4	-	-	-	-	0	-	0	-	-	-	0	-
31-1	31	60	11	39	0,2	0,7	0	-	-	0	-	0	-	-	-	-	-	-
K45b	33	60	9	27	0,2	0,5	0	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-
K46b	33	45	2	17	0,0	0,4	0	-	-	0	0	-	0	-	-	-	-	-
K49b	33	60	6	13	0,1	0,2	0	0	-	0	0	-	0	-	-	-	-	-
K50b	33	45	23	156	0,5	3,5	0	0	-	-	0	-	0	-	-	-	-	-
K51b	33	45	4	6	0,1	0,1	0	0	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-
Windparklocaties buiten zoekgebieden, buiten de Kempengemeenten																		
B1	geen	45	27	107	0,6	2,4	0	0	-	-	0	0	0	-	-	0	-	-
B2	geen	45	21	242	0,5	5,4	0	0	-	-	0	-	0	-	0	-	0	0
B3	geen	45	14	429	0,3	9,5	0	0	-	-	0	-	0	0	0	-	0	0
B4	geen	45	55	826	1,2	18,4	0	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	0
B5	geen	45	2	457	0,0	10,2	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	0
B6	geen	45	7	628	0,2	14,0	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
B7	geen	45	63	1455	1,4	32,3	0	0	-	-	0	-	0	0	0	-	0	-
B8	geen	45	23	759	0,5	16,9	-	0	-	-	-	0	0	-	-	-	0	-
Windparklocaties buiten zoekgebieden, binnen de Kempengemeenten																		
K06b	geen	45	20	66	0,4	1,5	0	-	-	-	0	0	0	-	0	0	0	-
K07	geen	60	0	55	0,0	0,9	0	-	-	-	0	-	0	-	-	-	0	-
K08	geen	45	31	81	0,7	1,8	-	-	-	-	0	0	0	-	-	0	-	-
K21	geen	45	4	131	0,1	2,9	0	-	-	-	0	-	0	-	0	-	-	-

Bron: "PlanMER grootschalige zon en wind Regionale Energiestrategie (RES) Metropoolregio Eindhoven"

Bijlage 3: Zoekgebieden met mogelijke windmolens na zienswijze gemeenten

Opbouw voorlopig kaartbeeld RES 1.0

Gele bolletjes:
Gemeenteraden staan
niet negatief tegenover
windturbines

© 2019, Community Map Contributors

Bijlage 4

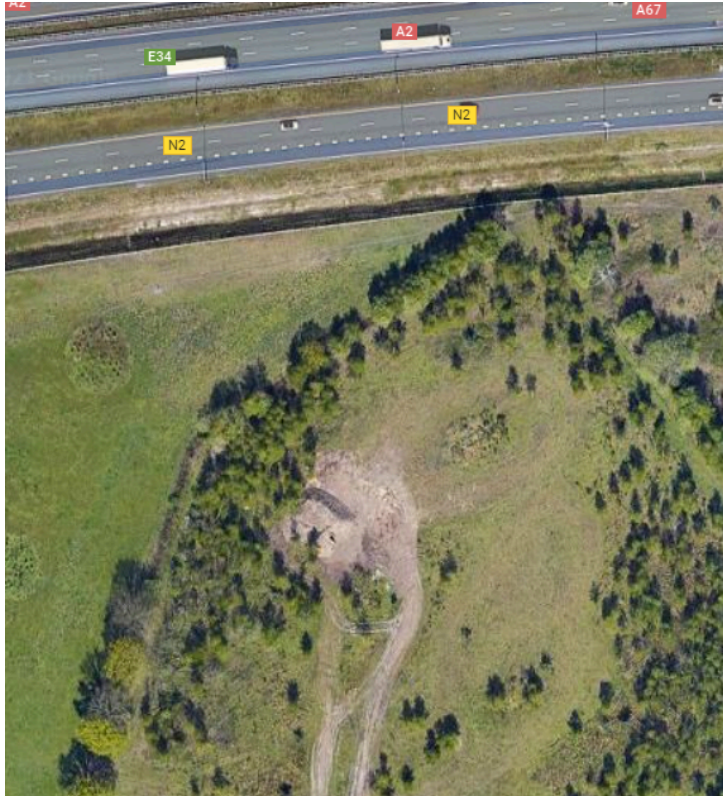
Vleermuizenkelder

Het gebied Waalre Noord vormt een uitstekend leefgebied voor vleermuizen. Op dit moment komen er zeven soorten vleermuizen voor: de bruine groot-oor-vleermuis, laatvlieger, watervleermuis, rosse vleermuis, dwerg vleermuis en ruige dwergvleermuis.

Een voorbeeld van de vleermuizenkelder zoals die ook in Dommeldal de Hogt komt. Foto: Erik Ceelen, Bosgroep Zuid Nederland.

Ter vergroting van de biodiversiteit en omdat alle vleermuizensoorten beschermd zijn wordt eind 2019 een vleermuizenkelder geplaatst. Zo'n kelder bootst een grot na waar de vleermuizen hun winterslaap kunnen houden. De vleermuizenkelders zijn zo gebouwd dat er geen verstoring is door licht, geluid en penetrante geuren.

Bron: Nieuwsbrief Waalre Noord – special natuurcompensatie, november2019

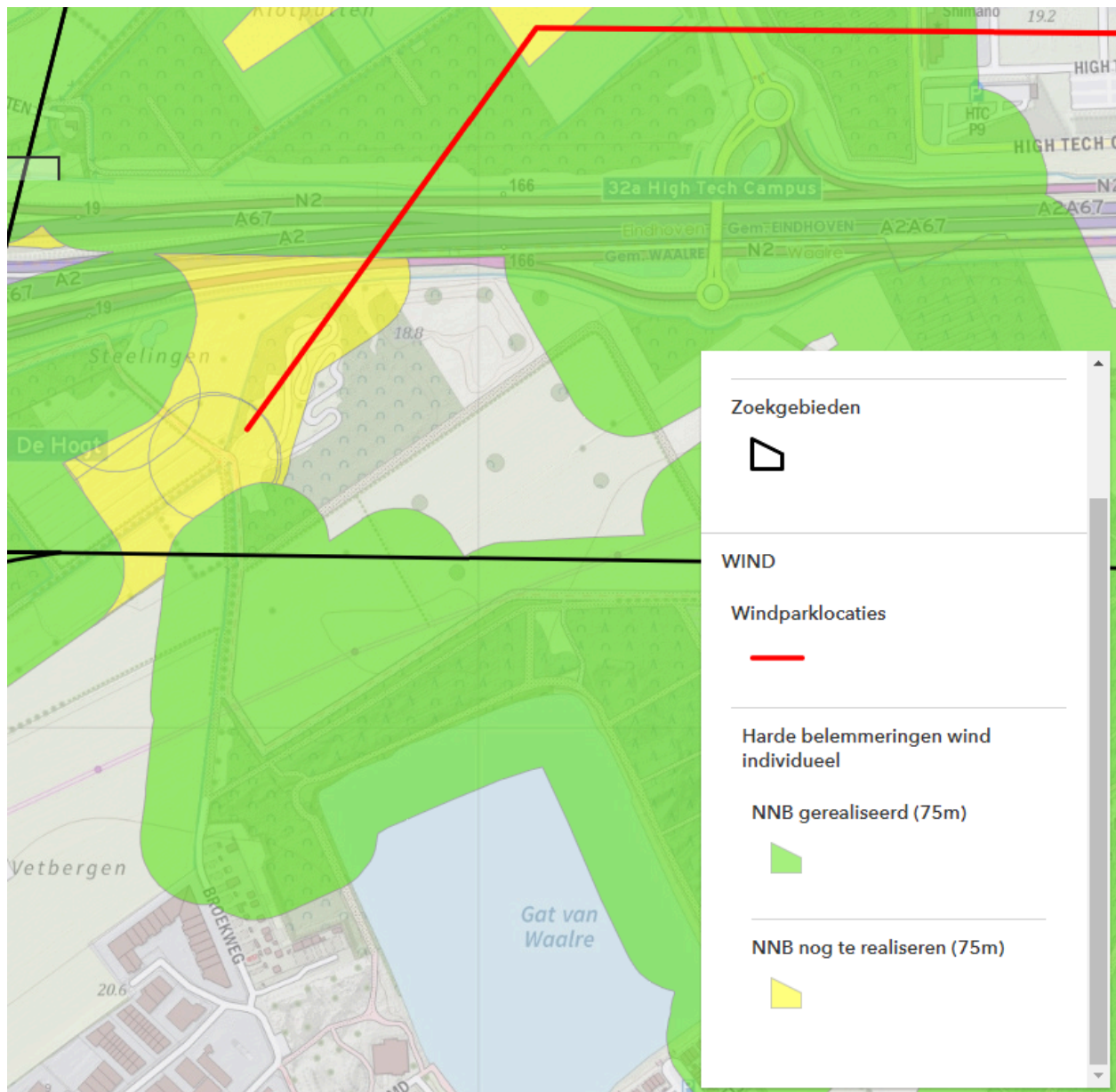

Bijlage 5

Bron: gebiedsvisie Waalre Noord

Bijlage 6

Bron: "PlanMER grootschalige zon en wind Regionale Energiestrategie (RES) Metropoolregio Eindhoven"